

Stalin - en stor revolusjonær

Taler

Sverre Knutsen

Dato

12 februar 1972

Sted

Det Norske Studentersamfunn

- 1 Vi marxist-leninister mener at spørsmålet om Stalin er grunnleggende - både når det gjelder revolusjonen, sosialismen og når det gjelder aktuelle spørsmål.

- I nesten 30 år var Stalin lederen for den første sosialistiske staten i verden,
5 Sovjet-Unionen. I denne perioden skjedde en rekke avgjørende saker, av betydning både for den internasjonale kommunistiske bevegelsen og for den sosialistiske utviklinga i Sovjet-Unionen. Følgelig kan vi slå fast at hvordan vi vurderer Stalin er et spørsmål om hvordan vi skal oppsummere de historiske erfaringene med proletariatets diktatur, og hvordan vi skal oppsummere
10 erfaringene med den internasjonale kommunistiske bevegelsen siden Lenins død. Derfor er dette et spørsmål som en ikke kommer utenom så sant en ønsker revolusjon og ønsker sosialisme.

- Vi kommunister har hevda og hevder at livet til Stalin var livet til en stor
15 marxist-leninist og en stor proletarisk revolusjonær. For dette standpunktet har vi blitt utsatt for omfattende hets - fra Morgenbladet, NA og VG til alskens sjølbetalta skrivebordsteoretikere og opportuniste. Vi marxist-leninister tar denne hetsen med knusende ro. Vi tar den som et uttrykk for at vi har lyktes i det som formann Mao sier: "Det er bra om vi angripes av fienden, for det
20 beviser at vi har trukket en skarp skillelinje mellom fienden og oss, og enda bedre er det om fienden retter ville angrep mot oss og tilsverter oss fullstendig uten å tilkjenne oss en eneste god egenskap. Dette viser ikke bare at vi har trukket en skarp skillelinje mellom oss og fienden, men at vi også har oppnådd en hel del i vårt arbeid." Men angrepa på oss har stort sett vært prega av hets og
25 ikke ærlig debatt. Derfor er vi blitt tillagt en rekke meninger vi ikke har når det gjelder dette spørsmålet.

Vi marxist-leninister har nemlig også urokkelig hevda at Stalin begikk feil. Disse hadde historiske såvel som ideologiske røtter. Vi har gang på gang hevda at det er

nødvendig å kritisere og lære av de feil som han virkelig begikk, men ut fra et riktig standpunkt og med de riktige metodene. Følgelig, når vi forsvarer Stalin, forsvarer vi hans positive sider og ikke hans feil. Men skal en bli i stand til å vurdere spørsmålet om Stalin, må en ha et marxistisk utgangspunkt. Måten en gir seg i kast med dette spørsmålet på, er derfor avgjørende. Når det gjelder vurderinga av Stalin, slutter vi kommunister oss fullt og helt til det standpunkt som Kinas Kommunistiske Parti har formulert i en programmatisk artikkel om spørsmålet om Stalin: "KKP har hele tida hevda at det må foretas en grundig, objektiv og vitenskapelig analyse av Stalins gode og dårlige sider ut fra den historisk-materialistiske metode og at historia må legges fram slik den virkelig foregikk. Vi har satt oss imot den subjektive, grove og totale fornekinga av Stalin ut fra den historiske idealismens metode og overlagt forandring og fordreining av historia."

Det synspunktet om Stalin som vi har hevda, er det stor enhet om i den internasjonale kommunistiske bevegelsen. Det er et synspunkt som inntas av KKP og av Arbeidets Parti i Albania, av Vietnams Arbeiderparti og alle virkelig marxist-leninistiske partier og organisasjoner i hele verden. For ytterligere å slå fast dette faktum skal jeg sitere Truong Chinh. Han er medlem av Politbyrået i Vietnams Arbeiderparti og leder for nasjonalforsamlinga i Den demokratiske republikken Vietnam: "Fordi han var tro mot marxismen-leninismen, gjorde Stalin alt som stod i hans makt for å styrke partiet ideologisk og organisatorisk, for å forsvare og konsolidere proletarietets diktatur, føre ut den sosialistiske industrialiseringa, kollektiviseringa av jordbruket og revolusjonen i kulturen, for å oppnå like rettigheter for alle landets ulike nasjonaliteter og ga fullstendig støtte til revolusjonen i alle land verden over." (Fra Truong Chinh: "Framover langs veien som er trukket opp av Karl Marx", Hanoi 1969).

Den linja som vi marxist-leninister har ført fram i dette spørsmålet er derfor i tråd med den linja som alle kommunister står på. Det materialet vi har lagt fram, er den internasjonale kommunistiske bevegelsens felles eiendom, samt en hel del eget materiale som ytterligere bekrefter kommunistenes linje i dette spørsmålet.

I Kontrast nr. 27 skriver redaksjonen: "I løpet av de siste åra er spørsmålet om Stalin igjen blitt aktuelt i norsk sosialistisk debatt. Hittil har den vært preget av manglende kunnskap og bombastiske utsagn." Vi får i løpet av denne debatten se hvem som mangler kunnskap. Men vi marxist-leninister føler oss i et ærerikt selskap av såkalte "stalinistiske byråkrater", nemlig den internasjonale

70 kommunistiske bevegelsen som ikke har utretta så reint lite når det gjelder å
kjempe for folkenes interesser.

Og alle som inntar et ensidig og opportunistisk standpunkt: Når det gjelder
synet på Stalin og når de angriper marxist-leninistene for den linja de har ført
75 fram i dette spørsmålet, så skal de ihvertfall ut fra det jeg har sitert og pekt på
her, være klar over at de da samtidig angriper og stiller seg i motsetning til KKP,
Arbeidets Parti i Albania, Vietnams Arbeiderparti osv.

Jeg skal stille en del teser, som jeg skal søke å begrunne:

80

1) Stalin var en stor marxist-leninist, en stor revolusjonær, og det var Stalins
hovedside.

85

2) Stalin gjorde viktige feil som alle revolusjonære må ta lærdom av,
oppsummere og anvende for ikke å begå de samme feil.

3) Hetsen mot Stalin er et uttrykk for borgerskapets raseri overfor og hat til
sosialismen og den kommunistiske bevegelsen.

90

4) Borgerskapets hets og opportunistenes forvrengninger når det gjelder
spørsmålet om Stalin kan kokes ned til akkurat de samme kildene, nemlig
trotskistiske kilder, særlig slike som bøkene til Isac Deutscher, medlem av Den 4.
Internasjonalen, krustsjovnistiske kilder, den typen som Krustsjov la fram i en
hemmelig rapport på den 20. partikongress der en av hovedtesene hans når det
95 gjaldt Stalin, var at Stalin planla den annen verdenskrig på en globus. Og til
slutt: De fascistiske, de rå antikommunistiske kildene som danner grunnlaget
for slike bøker som Robert Conquests "Den store Terroren".

100

5) Liksom i mellomkrigstida er det i dagens Norge stort sett trotskistiske ideer
som spres av dem som danner fortroppen i hetsen mot Stalin, med det siktemål
å angripe marxismen-leninismen. Folka rundt Kontrast sprer, ganske riktig,
halv-trotskistiske ideer. Enhver som tviler på det, kan lese Kontrast nr. 27 og
deretter lese bøkene til Trotskij. Men deres ideer tas mer eller mindre
systematisk opp av andre, og den slags ideologisk arbeid forbereder også
105 grunnen for og miljøet for at organiserte trotskistgrupper vokser fram.

6) Jeg vil til slutt stille den tesen at hovedmotsigelsen i spørsmålet om Stalin, den

går mellom marxist-leninistene og de som på fordomsfritt vis er tilhengere av
110 diskusjon, alle ærlige tilhengere av enhetsfronten og kampfellesskap på den ene
sida og en liten klikk med opportunister og tradisjonelle reaksjonære på den
andre sida. Slik stod spørsmålet i den spanske borgerkrigen og slik er det i dag.

For å dokumentere både tese nummer 1 og tese 2, så er det nødvendig å ta
115 utgangspunkt i de vanskene som verdens første sosialistiske stat stod overfor og
reise og skissere hvilke problemer som måtte løses. Dernest må vi vise hvilken
linje Stalin og kommunistene hadde for å løse disse vanskene og vise hvilke
feilaktige oppfatninger som stod imot. Jeg vil ta utgangspunkt i situasjonen fra
1918 til 1920 i Sovjet-Unionen, den perioden som ofte omtales som perioden
120 med krigskommunisme.

All verdens reaksjon hadde mobilisert mot den nye Sovjet-staten, hadde gått til
imperialistiske, væpna angrep på den nye Sovjet-staten. Samtlige av de
imperialistiske stormaktene var involvert i væpna kamp mot den nye
125 proletariske statsmakta. Ut fra disse forholda herska det store problemer. Det
hadde vært krig. Det var sult og elendighet. Og oppgaven som Sovjet-regjeringa
stod overfor var å skaffe nok mat til et folk som stod på randen av hungersnød,
fordele den rettferdig og å forsvare den politiske makta mot utvendig,
imperialistisk angrep og alle forsøk på hjemlig gjenoppretting av kapitalismen.
130 Allerede på dette tidspunktet dukket det opp viktige motsigelser.

Det gjaldt fredsforhandlingene som Sovjet-Unionen hadde med det
imperialistiske Tyskland for å få slutt på krigen. I dette spørsmålet stod det to
skarpt motsatte linjer mot hverandre: den linja som kommunistene rundt Lenin
135 og Stalin representerte og den linja som Trotskij og den såkalte "venstre"-
opposisjonen representerte. For Trotskijs vedkommende ga det seg utslag i en
egenrådighet av dimensjoner i Brest-Litovsk, nemlig ved å forhale fullstendig de
direktivene som var gitt fra bolsjevik-partiet om øyeblikkelig fredsslutning.
Bukharins "venstre"-opposisjon kjørte fram den linja at det var "revolusjonær"
140 krig mot Tyskland. Enhver som veit hvordan styrkeforholdet og situasjonen var,
vil være klar over at dette var ei dødslinje når det gjaldt å forsvare den politiske
makta som arbeiderklassen hadde tatt. Men intervensjonskrigen blei avslutta
seierrikt. Reaksjonen var knust og imperialismen var drevet ut.

145 Det fundamentale spørsmålet man så stod overfor, var spørsmålet om høyning
av produktiviteten og organiseringa av arbeidet. Også i dette spørsmålet kom

det til en skarp kamp mellom to linjer - en kamp som viser Trotskijs og trotskistenes totale mangel på tiltru til arbeiderklassen og folket, en ideologi som
150 vi seinere skal se førte direkte ut i kontrarevolusjonen. Stridsspørsmålet gjaldt særlig fagforeningene der Trotskijs kjørte fram linja med "knytt fagforeningene til staten, militariser fagforeningene, sett tomme skruen på fagforeningene". Dette var ei eksplisitt linje for byråkratisering av fagforeningene, for å likvidere demokratiet i fagorganisasjonen. Lenin skriver i denne forbindelsen at: "Den
155 ene sida er fagforeningene som tar opp i seg alle industriarbeidere, en organisasjon for den maktavende, herskende, regjerende klassen, som nå har opprettet sitt diktatur, og utøver tvang gjennom staten. Men det er ikke en statlig organisasjon. Ikke heller er den egna til tvang, tvert om til fostring. Det er en organisasjon som er egnet til å mobilisere og fostre, den er rett og slett en
160 skole - en skole i administrasjon, i bedriftsledelse, en skole i kommunisme." Trotskij utdyper da sitt standpunkt: "Militarisering av arbeidet er en nødvendig, grunnleggende metode for å organisere vår arbeidsstyrke. Er det sant at tvangsarbeid alltid er uproduktivt? Dette er den mest tullete og elendige liberale fordom." Slaveri var til og med produktivt, hevda Trotskij. Vi kommunister
165 kaller folk med såne ideer for borgerlige agenter. Men, ifølge Stalin-hetserne er det Stalin som skal ha stått for såne ideer. Når historiske kjensgjerninger ikke passer dem så blir de snudd opp ned.

Det endelige oppgjøret med disse ideene ble tatt på bolsjevikpartiets 10.
170 kongress, og den ideologiske kampen som i den forbindelse ble ført, viser bolsjevikenes sunne grunnholdning når det gjaldt spørsmålet om masselinja og forholdet til massene og forholdet mellom massene og partiet. Ut fra den skarpe kampen som foregikk, hadde den 10. kongressen i 1921 vendt på en stein, og fram krøp de fleste av Sovjet-maktas fiender: den såkalte Arbeideropposisjonen,
175 som krevde at fagforeningene og ikke regjeringa skulle overta den administrative virksomheten, den "demokratiske sentralismens" gruppe, som krevde at fraksjoner var en bra ting og måtte tillates. Videre fikk vi "venstre"-gruppa til Bukharin og vi fikk trotskistene.

180 Hvorfor dukka dette her opp? Jo, Sovjet-Unionen var på dette tidspunkt et samfunn som var prega av meget harde klassekamper, som sjølsagt også ga seg utslag i partiet. Disse klassekampene kom til uttrykk på flere vis, f.eks. Kronstadt-oppgjøret, det var problemer når det gjaldt bøndene, osv. osv. Hva slags linje la kommunistene opp for å løse disse store problemene? Jo, de la opp
185 linja med NEP, den nye økonomiske politikken. Den hadde utgangspunkt i at

krigskommunismen avla misnøye, bøndene murra på landsbygda, det var trøbbel med varetilførselen til byene, handelen stoppa opp og hjula sto stille.

190 Samtidig sto Sovjet-staten overfor to viktige mål: nemlig industrialisere og sosialisere, dvs. bygge sosialismen. For å få hjula i gang, var det nødvendig å gi spillerom for en viss frihandel samtidig som Sovjet-makta holdt de såkalte kommandohøydene: storindustrien, kredittvesenet, utenrikshandelen og transporten. Lenin formulerte kjernen i si linje slik: Å gi kapitalistiske krefter
195 spillerom under proletariatets kontroll, er å ta ett skritt tilbake for å ta to fram. NEP-politikkenes første og andre fase fikk virkelig økonomien til å begynne å rulle og sakene på beina. Og gjenreisninga ga resultater.

Men dette la grunnlaget for en utvikling som har vært et fundamentalt og
200 sentralt spørsmål i alle sosialistiske revolusjoner, nemlig spørsmålet om utvikling av kapitalismen på landsbygda. Vi kjenner det samme fra Kina og fra Vietnam. NEP-politikken hadde styrka i meget stor grad kulakkene. De var landsbygdas kapitalister, som slo til seg jord og tvang fattigbøndene under seg og utnytta dem. Dette tvang fram behovet for en grunnleggende løsning på dette
205 spørsmålet: nemlig enten sosialistisk omdanning av landsbygda, eller tilbakevending til kapitalismen. Både Lenin og Stalin peker gang på gang i sine teoretiske skrifter fra denne tida på hvor alvorlig dette spørsmålet var når det gjaldt faren for gjenreisning av kapitalismen. Det proletariske diktatur i Sovjet-Unionen var basert på en allianse mellom fattig-bønder, mellom-bønder og
210 industri-proletarer og proletariatet på landsbygda. Med dette utgangspunktet stilte Lenin og Stalin og bolsjevikene spørsmålet sånn: Det er nødvendig å kollektivisere og skape sosialistiske produksjonsforhold på landsbygda,

På den 16. kongressen i 1927 ble det i denne forbindelse vedtatt at partiet skulle
215 ta initiativet til kollektiv-bevegelse på landsbygda, støtta på fattigbøndene som utgjorde ca. 35 % av befolkninga på landsbygda, og mellom-bøndene som også utgjorde en stor gruppe, sånn at det tilsammen utgjorde flertallet av bøndene på landsbygda. Når det gjaldt kollektiviseringa og reising av industrien, ble det samtidig vedtatt den første femårs-plan, som gikk fra 1928 til 1932. Formålet
220 med kollektiviseringa var å likvidere tendensene til kapitalisme på landsbygda, og å bringe den sosialistiske industrien og jordbruket i samsvar, for å prøve å løse motsigelsene mellom by og land i det tilbakeliggende jordbrukslandet Sovjet. Det gikk kort og godt på å skape sosialistiske produksjonsforhold.

Resultatene av denne kollektiveringsbevegelsen i begynnelsen av 30-tallet, var et helt nytt Sovjet-Union. På denne tida hadde vi store kapitalistiske kriser i den imperialistiske verden, mens Sovjet-Unionen hadde en stor, nærmere sagt fantastisk, produksjonsøkning i denne femårs-plan perioden. Vi kan

230 oppsummere den seierrike kollektiveringsbevegelsen som Stalin på den tida sto i spissen for, slik: For det første at den største utbytterklassen i landet, kulakkene, ble likvidert som klasse, nemlig ved at de måtte oppløse sine storeiendommer og gå inn i kollektivene på like fot med fattig-bøndene og mellom-bøndene. Den viktigste klassemessige hindringa for landsbygdas
235 utvikling i sosialistisk retning ble dermed opphevd. Kulakk-klassen hadde vært et av de viktigste vilkåra for gjenoppretting av kapitalismen i Sovjet-Unionen og dette skrittet betydde da selvsagt noe meget sentralt og viktig i den sosialistiske utviklinga. For det andre: Kollektiviseringa førte den største arbeidende klassen i Sovjet-Unionen, nemlig bøndene, fra en individuell bondesmåhusholdning til
240 samfunnsmessig husholdning i kollektiv skala, og dette likviderte en enorm grubling for kapitalistisk, individualistisk ideologi. Og for det tredje: Den mest etterblivende produksjonsgrein, nemlig jordbruket, ble stilt på en fremskreden basis når det gjaldt produksjonsforhold, nemlig sosialismen. På grunnlag av disse store framgangene kunne kongressen i 1934, den 17. kongressen, utrope
245 stolt til en seierens kongress.

Når det gjaldt industrialiseringa, sosialisering av jordbruk og industri og oppbygging av tungindustrien som hadde nådd store resultater gjennom femårs-planen, så var dette et resultat av Sovjet-Unionens Kommunistiske Partis
250 (bolsjevikenes) i all hovedsak korrekte politiske linje. De feilene som blei gjort, skal jeg komme tilbake til seinere. Men forutsetninga for denne politikken, hadde vært konsolidering av proletariatets diktatur gjennom å styrke forbundet med bøndene, dernest å skape sosialistiske produksjonsforhold ved å kollektivisere. Videre at klassekampen var skjerpa under den sosialistiske
255 oppbygginga, og at bolsjevikene forstod det fundamentale og det viktige i å ta alvorlig på ideologisk kamp i partiet. Og derfor var den i all hovedsak riktige politikken som ble ført i disse spørsmålene ikke en sak som kom av seg sjøl, ikke en sak som datt ned fra himmelen, men en sak som framkom i kamp med feilaktige høyre- og "venstre"-linjer. De sentrale spørsmåla hadde vært akkurat
260 som i Kina. De gjaldt bøndene, de gjaldt kollektiviseringa, de gjaldt muligheten av overhodet å bygge sosialismen i et tilbakeliggende jordbruksland. Og her hadde kommunistene vært nødt til å føre kamper på to fronter. For det første trotskistenes såkalte "venstre"-opposisjon, som særlig ble krystallisert ut i

265 forholdet til bøndene. Jeg skal her sitere Trotskij for å stille den linja klart i
relieff: "Bøndernes primitivitet vender sitt fiendtlige ansikt mot proletariatet.
Bøndernes passivitet og småborgerlige karakter, deres begrensede
landsbyanskuelse, deres isolering fra verdenspolitikkens bånd og lojaliteter,
270 kommer til å skape uoverstigelige vansker med å konsolidere det herskende
proletariatets revolusjonære politikk."

Vi så i denne tida hvordan trotskistene vakla både til høyre og venstre akkurat
som vingeskutte høner, når det gjaldt viktige politiske spørsmål som dette. Når
det gjaldt kritikken og kampen fra høyre - høyre-faren - så gjaldt også dette
275 spørsmålet forholdet til bøndene. Vi hadde nemlig ei gruppe leda av Bukharin
som nå hadde blitt høyre-mann, som var sterkt imot kollektiviseringa, som tok
forsvar for kulakkene og hevda at de angivelig skulle vokse "fredelig inn i
sosialismen". Trotskistenes politikk i forbindelse med dette sentrale spørsmål,
nemlig kollektiviseringa, var en ualminnelig vakling hit og dit. Dette hadde bare
280 ett siktemål, nemlig å sabotere bygging av sosialismen i Sovjet-Unionen. I ulike
plattformer og forklaringer avslørte trotskistene sin totale mangel på forståelse
for kollektiviseringsbevegelsens sosialistiske innhold. De mente at jordbruket
måtte gjennomløpe en uavhengig kapitalistisk utvikling, som de kalte det, før
sosialismen blei stilt på dagsordenen. Under diskusjonen om dette
285 fundamentale spørsmål gikk Trotskij f.eks. i 1925 inn for at det skulle
mekaniseres før kollektivisering, og det er for den som har fulgt med i kampene
under kulturrevolusjonen i Kina, en linje som er fullstendig parallell til Liu Shao
Chis linje om at kollektivisering ikke er noe særlig viktig. Det viktigste er
angivelig utviklinga av de "tilbakeliggende produktivkreftene".

290 Stalin stod sentralt i partiet i kampen mot ideologisk avvik og i kampen mot
Sovjet-maktas fiender. Hva var det som virkelig var kjerna i dette spørsmålet? Jo,
kjerna var trua på om Sovjet-folket var i stand til å bygge sosialismen eller ikke.
Akkurat det samme spørsmålet som var sentralt i kulturrevolusjonen i Kina.
295 Både Lenin og Stalin hadde konsekvent ført fram linja om at målet for
Sovjetmakta var å bygge sosialismen, uansett hvilke problemer som reiste seg.
Mot dette stilte Trotskij sin teori om den permanente revolusjon, som Lenin
hadde utforma systematisk kritikk av allerede før revolusjonen, nemlig på
spørsmålet om revolusjonen skulle tas i ett slag eller foregå gjennom stadier. Ett
300 av punktene i denne teorien til Trotskij er at sosialismen ikke kan seire i Sovjet
aleine. Jeg siterer: "Så lenge borgerskapet blir ved makta i andre europeiske land,
er vi i kampen mot økonomisk isolering tvunget til å treffe overenskomster med

den kapitalistiske verden. Samtidig kan det med sikkerhet fastslås at disse
305 overenskomster kommer til å hjelpe oss med å ta ett eller et annet steg framover.
Men et virkelig økonomisk oppsving på sosialistisk basis i Sovjet-Unionen
kommer først til å bli mulig etter proletariatets seier i Europas viktigste land."
(Den permanente Revolusjon).

310 Og dette hevdes til og med på et tidspunkt da revolusjonen hadde lidd et
midlertidig nederlag i Europa, og da det var ebbe i den revolusjonære
bevegelsen. Mot dette satte Stalin oppgaven med å bygge sosialismen i ett land.
Så enkelt er altså spørsmålet: Er det mulig å bygge sosialismen, eller er det ikke?
Er massene i besittelse av den skaperkraft som skal til? Stalin svarte ja, Trotskij
315 svarte nei. Stalin stolte på massene og marxismen-leninismen, Trotskij håpa på
hjelp utenifra og stolte ikke på massene. Dette er et grunnleggende spørsmål i
alle revolusjoner, og det er den samme kampen som Mao har ført an imot Liu
Shao Chi. Likevel har borgerskapet skrytt opp Trotskij som en sann
internasjonalist, som urettmessig ble satt til side av det "stalinistiske byråkratiet"
320 i 1923-24. Hvorfor denne jubel for Trotskij? Jo, fordi hans standpunkt egentlig
var mot sosialismen, akkurat som dem. Hva sier så våre kritikere? Jeg skal sitere
fra Kontrast nr. 27. På s. 26 står følgende i en artikkel som er den som framheves
som marxistisk og veldokumentert, i motsetning til våre "bombastiske og
moralistiske" utsagn. Jeg siterer fra Lucio Colletti:

325 "Sosialisme i ett land var først og fremst en erklæring av uavhengighet fra vesten
(ja, akkurat), en proklamasjon som ga gjenklang i den gamle slavofile russiske
tradisjon. Den representerte ingen økonomisk analyse, intet program eller
langsiktig politisk strategi. Til dette var Stalins intellektuelle egenskaper helt
330 utilstrekkelige, noe også hans rådgivere var." Videre: "Blant bolsjeviklederne var
Stalin den eneste som aldri hadde bodde i Europa (tenk det) og som aldri hadde
lest eller snakket et vestlig språk. Fra det synspunkt representerte hans
maktovertakelse noe som langt oversteg hans personlighet, nemlig å erstatte en
hel politisk gruppe innen partiets ledende rekke, ledsaget av godkjennelsen av
335 sosialismen i ett land."

Dette synspunktet er for det første et rent rasistisk synspunkt, som går ut på at
georgieren Stalin, som er en representant for den "asiatiske tilbakeligggenhet" (jeg
siterer her Trotskij), ikke var i stand til å gå i spissen for å bygge sosialismen i
340 Sovjet-Unionen. Det er akkurat det samme standpunktet som nyere trotskister
fra Den 4. Internasjonale inntar. Isaac Deutscher sier f.eks. i sin kritikk av

kulturrevolusjonen at nå er det ikke bare det "stalinistiske byråkratiet" i Sovjet-Unionen som er uttrykk for den asiatiske tilbakeligggenhet, men også det
345 "maoistiske-stalinistiske byråkratiet" som isolerer seg bak den kinesiske mur, og som isolerer seg fra vestlig kulturs høyeste frambringelse, nemlig marxismen.

Dette grunnleggende borgerlige klassestandpunktet som opportunistene inntok, kjempa Stalin konsekvent mot. Han forsvarte marxismen-leninismen.
350 Han gikk i spissen for å bygge sosialismen. Store diskusjoner i partiet førte til at Trotskij til slutt ble ekskludert og forvist fra Sovjet-Unionen fordi han ikke ville innordne seg de reglene for demokrati og for sentralisme som gjaldt i partiet. Men i tida etter dette fant trotskistene og andre fiender av Sovjet-makta hverandre i Sovjet-Unionen, og begynte undergrunnsvirksomhet, med det ene
355 formål å styrte Sovjet-makta.

Ble det så begått feil, f.eks. under kollektiviseringa? Ja, det ble begått feil. Det forekom byråkratisme, og noen steder ble det gjort brudd mot selve grunnprinsippet i kollektivbevegelsen, nemlig at den skulle utfoldes frivillig. Og
360 i enkelte høve ble også kollektiviseringa drevet gjennom i et forsert tempo, uten hensyn til de lokale vilkåra. I andre tilfelle ble det gjort feil mot prinsippet om at bare de viktigste produksjonsmidlene skulle kollektiviseres, og det ble kollektivisert, som Stalin ironisk sa, "så å si ned til den siste høna". Men disse feila var for det første forvrengninger av partiets linje som sto for den enkelte
365 partisekretærs regning, og de ble korrigeret til en viss grad av partiet i løpet av bevegelsen sjøl. For det andre så oppstod de ikke på grunnlag av en massiv motstand mot kollektivbevegelsen blant de breie bondemassene. Det var snarere feil som ble gjort av overivrige partisekretærer på grunnlag av de veldige framgangene som ble gjort i kollektiviseringa. Det som Stalin kalte: "de blei
370 svimle av framgang". Der det blei gjort feil oppsto det sjølsagt også misnøye. Denne misnøyen som sjølsagt var alvorlig, blei utnytta systematisk av motstanderne av kollektiviseringa. I enkelte høve greide kulakkene å provosere bøndene til å slakte buskapene før de gikk inn i kollektivbruka. Noen ganger ble det også reist åpen motstand mot kollektiviseringa. Men å gjøre disse feilene til
375 hovedsida og hovedsaka, det er bunnns uriktig. Trass i at kollektiviseringa ble gjennomført raskere enn hva som kunne skjedd under gunstigere vilkår, så svarte bondemassene ikke med oppstand sånn som mensjevikene og de sosial-revolusjonære oppfordra dem til. De hadde gjennomgått tre revolusjoner, og hadde lært å stole på bolsjevikene. Og de hadde sjøl begynt å merke klassesdelinga
380 og forsto at kulakkene bar i seg kimen til et nytt blodsugervælde på landsbygda.

Jeg vil i tillegg nevne at det var andre feil som ble gjort, som delvis har ideologiske røtter og delvis var av historisk karakter. Måten å analysere disse feilene på er å sammenlikne hovedlinja til Stalin og bolsjevikene med den linja som Kinas Kommunistiske Parti under ledelse av Mao har ført fram når det gjelder kollektiviseringa.

For det første: I Sovjet-Unionen var det ikke bare forsering og svimmelhet av framgang, men også linja med ikke å kollektivisere i stadier, som ble gjennomført. Videre var det feil når det gjaldt forholdet mellom industri og jordbruk, med en ensidig vekt på tungindustrien.

Ser vi på Kina, så blei disse spørsmåla løst på en mye grundigere måte, fordi det teoretiske grunnlaget som Mao hadde lagt om disse spørsmåla, var på et mye høyere nivå enn det Stalin hadde greid å sammenfatte.

Kollektiviseringsbevegelsen i Kina skjedde i tre etapper, nemlig først gjennom gjensidige arbeids- og støttelag, der bøndene i organisasjoner som hjalp hverandre med større anlegg og sånn, var organisert; dernest gjennom kooperativer, en bevegelse som var slutført i 1956, og der det eksisterte sosialistiske produksjonsforhold på landsbygda i Kina; og til slutt dannelsen av folkekommuner som betydde en ny og høyere form for kollektiv.

Videre skal jeg summere opp ei linje i den økonomiske politikken om forholdet mellom industri og jordbruk, som kineserne har ført, og som også løste de problemene hvor bolsjevikpartiet under Stalins ledelse begikk feil. Når det gjelder forholdet mellom jordbruk og industri, så sier kineserne at jordbruket danner grunnlaget, og at industrien er den ledende faktoren. Det vil si å prøve å utvikle jordbruk og industri parallelt, slik at varestrømmen ikke skal være en varestrøm fra landsbygda til byene, men at industrien i byene skal forsyne det kollektiviserte jordbruket på landsbygda med industrivarer. Videre: utvikling av både tung- og lettindustri samtidig, med prioritet for tungindustrien. Videre utvikling av nasjonale og lokale industrier samtidig, spredning av liten og middelstor industri i folkekommunene og utvikling av såvel store som middelstore og små bedrifter. Og dernest anvendelse av både tradisjonelle og moderne produksjonsmetoder, nemlig det prinsippet som kineserne kaller "å gå på to bein". Særlig siden Det store spranget i 1958 har denne politikken vært konsekvent gjennomført.

Dette er en sak som, slik jeg nevnte, både har utgangspunkt i ideologi og i historie. Grunnen til den voldsomme preferansen for tungindustrien i Sovjet-Unionen, var sjølsagt at de sto overfor den fascistiske trusselen, og således hadde behov for rask industrialisering for å møte den. Og dernest ideologiske feil som gjorde at de ikke i stor nok grad løste det viktige spørsmålet om at når det gjaldt økonomien, så var ikke teknikken, ikke det materielle det viktigste, men politikken og ideologien: det at folk virkelig skjønner til bunns at de produserer for den sosialistiske oppbygninga og for verdensrevolusjonen.

Jeg har her pekt på en del av de viktige feilene som Stalin gjorde. Jeg skal nå gå over til spørsmålet om Stalin, om Sovjet-Unionen og den andre verdenskrigen. Borgerskapet har systematisk spredd den myten at Stalin aldri virkelig trudde at krigen skulle komme. Og Krustsjov har som nevnt bidratt med sitt. Alt dette er løgn og bedrag som har som sin eneste hensikt å sverte Stalin. På den 17. partikongressen i 1934 sa Stalin følgende: "Japans krig mot Kina og okkupasjonen av Mandsjuria har skjerpet situasjonen i Det fjerne østen. Fascismens seier i Tyskland og revansjetankens triumf, har skjerpet situasjonen i Europa. Japan og Tyskland er trådt ut av Folkeforbundet, og dermed er det satt ny fart i økningen av rustningene og forberedelsen til den imperialistiske krigen." Stalin sier videre, på den samme kongressen: "Midt i dette opprørte havet med økonomiske rystelser og militær-politiske katastrofer, står Sovjet-Unionen som en klippe for seg. Den holder fram med sitt verk, den sosialistiske oppbygningens verk, og med kampen for å bevare freden. Mens den økonomiske krisen framleis fortsetter å rase i de kapitalistiske land, varer i Sovjet-Unionen oppsvinget ved, såvel i industrien som i landbruket. Mens de her, i de kapitalistiske land, ruster feberaktig til en ny krig, for å dele opp verden og innflytelsessfærene på nytt, fortsetter Sovjet-Unionen den systematiske, hardnakkede kampen mot krigsfaren og for freden. Og jeg kan ikke si om anstrengelsene fra Sovjet-Unionens side at de har vært uten framgang når det gjelder dette."

Stalin, det sovjetiske bolsjevikpartiet og Komintern gikk systematisk mot krigspolitikken og fascismen. Dette skjedde på flere vis. Det skjedde gjennom den sosialistiske utenrikspolitikken, nemlig arbeidet for en kollektiv sikkerhetsordning i Europa, gjennom de såkalte tremakts-forhandlingene som ble ført med Frankrike og England. Videre en voldsom forsering av den sosialistiske oppbygninga i Sovjet-Unionen. Og viktigst: linja med enhetsfront og folkefront mot fascismen, som særlig fra den 7. kongressen til Komintern i

460 1935 blei kjørt fram som Komintern og kommunistenes generallinje. Her
utforma Dimitrov denne linja i detalj og tok opp dens resultater i de ulike land,
og tok opp hvordan den kunne føres fram til seier. Vi ser at Sovjet-Unionen
under Stalins ledelse satte inn et kjempeløft mot den truende fascismen og
krigen.

465

Men alle verdens reaksjonære slo seg sammen mot det sosialistiske Sovjet-
Unionen. For det første har vi Englands og Frankrikes sabotasje av den
kollektive sikkerhetsordningen. De brukte systematisk forhandlere uten
mandat, og på et tidspunkt da det sto om dager, sendte de en
470 forhandlingsdelegasjon til Moskva med dampbåt som tok fem uker.

Det mest skjendige i denne forbindelsen er vel München-politikken, der de
imperialistiske, ikke-fascistiske maktene solgte Tsjekkoslovakia til fascismen, til
Hitler, ut fra en slags illusorisk ide om at det skulle få Hitler til å rette seg mot
475 Sovjet-Unionen. Sovjet svarte da med en politikk som det er blitt hetsa meget
mot, nemlig ikke-angrepspakta. Dersom en studerer Sovjet-Unionens
begrunnelse for ikke-angrepspakta, ser en at det var en pakt som for det første
grunna seg på behovet for å vinne tid, og for det andre for å unngå muligheten
av å splitte ut Hitler-Tyskland mot Sovjet-Unionen fra de andre imperialistiske
480 maktenes side.

Når det gjelder enhetsfront- og folkefrontpolitikken mot fascismen, så ser vi nå
de mest skjendige sider av den trotskistiske politikken, nemlig den systematiske
undergraving av enhetsfronten og folkefronten fra den 4. Internasjonalens side,
485 som var leda av Trotskij og starta på denne tida. Mange har hevda at det bare er
løgn og tull at trotskistene gikk i ledtog mot fascismen. Vel, da skal jeg i hvert
fall reise spørsmålet: Er det overhodet fruktbart å ta det utgangspunktet og stille
det spørsmålet? Hadde de en politikk som tilsa at de gjorde knefall for
fascismen? Jeg siterer da Trotskij, der han kommenterer situasjonen i Norge
490 etter 9. april 1940: "To regjeringer har ei tid kjempa mot hverandre i Norge.
Den norske nazist-regjeringa i sør, som er understøtta av de tyske troppene, og
den gamle sosialdemokratiske regjeringa med sin konge i nord. Når det gjelder
Norge, er det en direkte og umiddelbar konfrontasjon mellom to imperialistiske
leire, i hvis hender de krigførende norske regjeringer bare er redskap. I
495 verdensmålestokk støtter vi hverken den allierte leiren eller den tyske. Følgelig
har vi ikke den minste grunn til å støtte noen av de tilfeldige redskapene til
imperialistene i selve Norge." ("In defence of Marxism", 1940).

500 La oss ta de ulike landa gjennom krigen. For eksempel i Kina, hva var trotskistenes virksomhet der? Les Mao Tsetung og se. Trotskistene gikk i allianse med de japanske fascistene, de gikk inn for å sabotere enhetsfronten med Kuomintang. De gikk inn i det kommunistiske partiet for å undergrave, leda av trotskisten Chen Tu-Hsiu.

505

Se på Spania. Fins det noe mer skjendig i kampen mot fascismen enn det sviket som trotskistene gjorde i Spania? I Spania kjempa folkefrontregjeringa væpna kamp mot de fascistiske generalene. Mot folkefronten sto foruten et parti som het POUM, som trotskistene arbeidet i, også den anarko-syndikalistiske
510 bevegelsen gjennom CNT og FAU. Disse folka sto sterkt i Barcelona, og der gjorde de alt som sto i deres makt for å sabotere enhetsfronten og folkefronten mot fascismen og folkefrontregjeringa som kommunistene deltok i. På et tidspunkt stilte de parolen om revolusjon og proletariatets diktatur, hvilket førte til oppstand og gatekamper i Barcelona, der det ble drept over 500 mennesker
515 og såra mer enn 2000, og det på et tidspunkt da kampene på fronten mot Franco-generalene var hardest. Jan Myrdal sa i en tale i den svenske Vietnam-uka i Göteborg: "Når det gjelder trotskistens virksomhet, må en alltid spørre: Til hvilken fordel og til hvis fordel?" "Hadde trotskistene spurt meg," sa Jan Myrdal, "om jeg var for proletariatets diktatur og revolusjon, så hadde jeg sagt ja. Hadde
520 de sagt: Er du for revolusjonen nå? så hadde jeg sagt: Faen ta meg, nei! Nemlig fordi en må stille spørsmålet: Til hvis fordel?". Var det til fordel for Franco-generalene at en gikk til angrep på folkefront-regjeringa, eller var det til fordel for verdens folk, som kjempa mot fascismen?

525 La oss ta Albania. På slutten av krigen i Albania, etter at trotskistene systematisk hadde underminert og undergravd frigjøringskampen mot de italienske og seinere de tyske okkupantene, så gikk - og det kan man lese om i Arbeidets Partis historie - trotskistene inn i væpna felles aksjoner med fascistene, mot frigjøringsstyrkene. Og med hvilken begrunnelse? Jo nettopp ut fra at de var
530 mot enhetsfronten, at de hadde formulert ideologisk at de var mot alt som heter etapper. De begrunna det med at Italia var et mye mer industrialisert land enn Albania, så hvis de kom og okkuperte Albania, så kom Albania til å bli raskt industrialisert, og det kom til å bli så mye proletarer der at det ble lett å lage revolusjon.

535

Så har vi Vietnam. Hva gjorde trotskistene i Vietnam i 1944? Jo, de gikk i

allianse med de japanske okkupantene. Den som er i tvil om det, kan lese Ho Chi Minh. Han gikk til en meget viktig og etter min mening meget riktig aksjon.
540 De likviderte trotskistene, feide dem ut av Vietnam og fortsatte den væpna kampen mot den japanske fascismen.

Så har vi den indre fronten. Det var ikke bare mot enhetsfronten at trotskistene drev sabotasjepolitikk, men også mot den sosialistiske oppbygginga. Jeg skal
545 kort snakke om Moskva-prosessene og hvilken betydning de hadde. Moskva-prosessene, og særlig den siste, er slik som Stalin og kommunistene formulerte formålet med dem, prosesser som tok sikte på å likvidere femtekolonnen i Sovjet-Unionen. Alle borgerlige og trotskistiske kilder nekter hardnakket at det var noen femtekolonne i Sovjet-Unionen. For det første har jeg vist trotskistenes
550 syn på fascismen. Er det unaturlig å tru at disse folka også i Sovjet-Unionen sjøl gjorde knefall? Jeg skal sitere resultatet av hva borgerlige iakttakere, vestlige kilder, sa om utrenskningene i Sovjet-Unionen. Dette bekrefter den tesen at de knuste femtekolonnen.

555 I 1941 skrev ambassadør Joseph E. Davis, amerikansk ambassadør i Moskva: "Nå ser jeg plutselig bildet slik jeg skulle ha sett det på den tida. Da jeg undersøkte referatene fra sakene, og også det jeg sjøl hadde skrevet på den tida, fra en ny vinkel, fant jeg praktisk talt alle tegn på tysk femtekolonne-virksomhet. Det fantes ingen femtekolonister i Russland i 1941. De hadde skutt dem."
560 Videre skriver han om prosessene sjøl: "Etter daglig å ha observert vitnene, deres måte å vitne på og de ubevisste bekreftelser som kom fram under prosessens forløp, sammenholdt med andre forhold som kunne vurderes juridisk, vil jeg si at tilstrekkelig mange forbrytelser i følge sovjetisk lov, ble faststilt gjennom bevisførsel. Det er ingen rimelig grunn til tvil om berettigelsen av
565 domsavsigelsene, som kjente dem skyldig i høyforræderi, og berettigelsen av den straffeutmålinga som den sovjetiske straffeloven foreskriver. De diplomatene som fulgte prosessene mest regelmessig, mente i almenhet at anklagene var bevist, at det fantes en formidabel politisk opposisjon og et særlig alvorlig komplott som ga diplomatene forklaring på mange av de til nå uforklarlige
570 hendingene i Sovjet-Unionen i de siste månedene."

Og til slutt F. L. Schumann, "Sovjet Politics at Home and Abroad" (1945): "Det som er heva over enhver tvil er at fascistiske konspiratører på 1930-tallet gjorde alt de kunne for å splitte og svekke Sovjet-Unionen, noe som de samtidig gjorde
575 i andre samfunn som var utsett til å undertrykkes." Sjøl om virksomheten mot

Sovjet-Unionen ble nesten helt ignorert av de fleste samtidskommentatorer. Deres våpenarsenal innbefatta her som andre steder mord, sabotasje, bestikkelser, utpressing og opprør. Var ikke sammensvergelsen blitt avslørt og
580 knust, ville Sovjet-Unionen ved begynnelsen av 1940-tallet ha lidd samme skjebne som Spania, Tsjekkoslovakia, Norge, Nederland, Belgia, Frankrike, Jugoslavia og Hellas. Og jeg stiller spørsmålet: Når de skjøt den trotskistiske femtekolonnen, den fascistiske femtekolonnen, i hvis interesse var det? Var det i
585 interessen til verdensfolk som sloss mot fascismen, eller var det i fascismens interesse?

Sovjet mobiliserte totalt mot angrepet fra Hitler-Tyskland, med Stalin i ledelsen. Dette var en voldsom kraftanstrengelse, og det førte til enormt store tap og store offer. Men de greide under det kommunistiske partiets ledelse den
590 store oppgaven å bli hovedfronten og hovedstyrken i kampen mot hitlerismen og nazismen. Jeg skal sitere kommentarer som viser hvordan kommunister og ikke-kommunister ser på dette. For det første igjen Truong Ching, som kjemper på en viktig front sjøl i dag: "I den andre verdenskrig ledet det sovjetiske kommunistpartiet, ledet av Stalin, kampen på en nesten utrolig heroisk måte - til
595 Sovjetarmeen og det sovjetiske folket - fram til en strålende seier over fascismen. På den måten styrket de sikkerheten til den første sosialistiske staten i verden og de la grunnlaget for seierrike revolusjoner i Øst-Europa og i Asia, og vår egen august-revolusjon."

600 Men eksisterte det da feil? Ja, vi marxist-leninister mener at det eksisterte feil, og Stalin sjøl mener også at det eksisterer feil. Mot femtekolonnen ble det mobilisert byråkrati og rettsvesenet, som også hadde en del borgerlige feil etter min mening, i stedet for å mobilisere massene. Og dette svekka sjølsagt proletariats diktatur. Det ble begått byråkratiske feil, og utrenskningene antok
605 i 1937-38 et omfang som var større enn det burde. Om dette sier Stalin sjøl: "En kan ikke si at denne utrenskningen ble gjennomført uten alvorlige mistak. Dessverre ble det gjort flere feil enn en skulle ha ventet. Det er ikke tvil om at vi ikke trenger å anvende metoden med utrenskningen i masseomfang nå lenger." "Men utrenskningene i årene 1933-36 var likevel uunngåelige og førte i det
610 vesentlige til positive resultater." Og de positive resultatene har jeg da omtalt.

Men det som er viktig, var at de feilene som styrket byråkratismen, som gikk på å unnlate å mobilisere massene, som ikke teoretisk gjorde Stalin i stand til å formulere teorien om masselinja, la grunnlaget for byråkratisering av det

sovjetiske statsapparatet og av partiet. Når det gjelder Stalin og den moderne revisjonismen og hvordan den er oppstått, så sier artikler i Kontrast 27 blant annet at Sovjetsamveldet under Krustsjov og Bresjnev er en naturlig følge av Stalin-tidas politikk. Dette er en tese som trotskistene har hevdet i femogførti år, som borgerskapet hardnakka hevder i vest og som ny-trotskistene rundt Il Manifesto hevder og som Kontrast-redaksjonen villig bringer til torgs. Og dette er like klart en tese som står stikk i strid med synspunktene i den internasjonale kommunistiske bevegelsen. Jeg skal sitere de kinesiske kameratenes standpunkt i den saka: "Det er opplagt at det i dag foregår en hard klassekamp i Sovjet-Unionen mellom borgerskapet og proletariatet. De sovjetiske revisjonistiske herskerne er politiske representanter for borgerskapets privilegerte lag og utøver utilslørt borgerskapets diktatur i landet. Vår linje i dette spørsmålet er at Sovjet-Unionen er blitt forandret fra en sosialistisk til en byråkrat-kapitalistisk stat, der makta ikke lenger ligger i arbeiderklassens hender, der det ikke lenger eksisterer proletariatets diktatur." Og den linje som Kontrast-folka hevder, den innebærer meget farlige konsekvenser, nemlig fordi den i sin anti-stalinistiske blindhet ikke ser forskjell på sosialisme og kapitalisme i Sovjet-Unionen. Det disse folka gjør er å tjene revisjonistene ved å framstille dagens Sovjet som et sosialistisk land. De greier ikke å skille mellom sosialistisk utenrikspolitikk og sosialimperialismen, og de faller for eksempel derfor i den hengemyra å forsvare sosialimperialismens støtte til Indias krig mot Pakistan.

Feila i Stalins politikk la vitterlig grunnlaget for gjeninnføring av kapitalismen. Ethvert samfunnssystem har framvekst i et annet. For eksempel bar føydalismen i seg kimen til kapitalismen, kapitalismen bærer i seg kimen til sosialismen. Men sjøl om Krustsjov-Bresjnev-klikken kunne vokse fram og gripe makta ut fra Stalins feil, så representerer den en politikk som står direkte i motstrid til hovedsida ved Stalins politikk. I Sovjet i dag er det nemlig kapitalisme, under Stalin var det sosialisme. I dag er det det nye økonomiske systemet som hersker, et system med profittmotiv, med utvidet varesirkulasjon. Bedriftsherrer dominerer over kapitalvarene, de kan selge dem og avhende dem som de vil, det eksisterer økonomiske kriser av den typen det er i den vestlige verden, det eksisterer arbeidsløshet og rasjonalisering. Mot dette hadde vi Stalins system, som var et system med kollektiveiendom, med reduksjon av varesektoren, med statseiendom og sosialistisk statlig akkumulasjon, oppsamling av overskuddet, og fordeling av det. Vi marxist-leninister forklarer at hovedgrunnen til oppståelsen av den moderne revisjonismen og dermed den ideologiske forberedelsen av gjenoppbygginga av kapitalismen, ligger i at byråkrati-skiktet

655 fikk vokse fram under Stalin, på grunn av egne byråkratiske feil, på grunn av teoretiske brister når det gjaldt spørsmålet om klassekampen under sosialismen og når det gjaldt masselinja. Og som jeg sa, var Stalin ute av stand til å mobilisere massene mot byråkratismen. På slutten av Stalins liv var det harde kamper på disse spørsmålene, blant annet direkte på spørsmålet om de sosialistiske
660 produksjonsforholdene. For eksempel på den 19. partikongressen i 1952 gikk Stalin hardt mot tendenser til degenerering og byråkratisering i partiet, og han gikk imot ideene at en skulle oppløse statseiendommen over maskinparkene i kollektivbrukene, osv. osv.

665 Ved å unnlate å analysere utviklinga i Sovjet-Unionen klassemessig, se hvordan det nye skiktet av byråkrati-kapitalister grodde fram, så forsvarer i realiteten de folka som sier at Sovjet i dag ikke er et kapitalistisk land, den moderne revisjonismen. For slik er det nemlig de ynder å framstille seg sjøl, som sosialister og som et sosialistisk land. Den trotskistiske teorien på dette spørsmålet, det er
670 teorien om såkalte "degenererte arbeiderstater". At Sovjet i dag er noen som helst arbeiderstat, er en sak som ikke er i pakt med sannheten. Det er ikke arbeiderklassen, men byråkrat-kapitalistklassen som har makta i Sovjet-Unionen. Kinas kommunistiske parti under Maos ledelse har løst de fleste av de viktige spørsmåla som er reist i forbindelse med det jeg her har nevnt, nemlig
675 spørsmålet om masselinja, spørsmålet om at klassekampen fortsetter under sosialismen. De har stilt metodene, spørsmålet om kulturrevolusjon, som i siste omgang retter seg inn på spørsmålet om folket skal fortsette å ha den politiske makta eller ikke, og konsolidere proletariatets diktatur.

680 Jeg mener at jeg gjennom det jeg her har pekt på, har gitt materiale som bekrefter de tesene jeg stilte opp innledningsvis. Hvilke lærdommer er det så vi skal trekke, hva er det vi har bruk for i dag? For det første er det nødvendig å avsløre den svindelen at det er uforsonlige motsetninger mellom Stalin og Mao, at de så å si representerer dag og natt. Denne påstanden forvirrer ikke bare når
685 det gjelder historia, men den forvirrer også når det gjelder strategi og taktikk i dag. Og hva er de sentrale punktene i dette spørsmålet? For det første betydningen av at det bygges et kommunistisk parti, som evner å analysere samfunnet slik det er, og å reise arbeiderklassen og folket til kamp mot monopolkapitalismen, for egne interesser. Som videre forstår at metoden for å
690 innføre sosialismen er væpna kamp, og at metoden for å bygge sosialismen er proletariatets diktatur.

695 Mot dette står det en rekke opportunistiske og reformistiske synspunkter, som
ikke engang unnser seg for å dekke reformismen sin bak Mao. Jeg skal igjen
sitere en konklusjon i Kontrast, som Rossana Rossanda, den ideologiske føreren
i Il Manifesto-gruppa kommer med, der hun har "analysert" kulturrevolusjonen:
"Fra denne synsvinkel innebærer den kinesiske erfaringen at man helt
700 fundamentalt setter spørsmålstegn ved den tradisjonelle strategien for
arbeiderbevegelsen i Vest. Den gir oss nøkkelen til å forstå den 3. Internasjonales
nederlag og dens reformistiske eller "frontistiske" forsøk." Det er som vi ser
tradisjonelle trotskistiske angrepet på metoden med enhetsfront Rossanda får ut
av sin "analyse" av kulturrevolusjonen!

705

Kilde

Kontrast 33 - Tidsskrift for politikk, kultur, kritikk. s.76-84 1972.

710

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/stalin-en-stor-revolusjonaer>